No. 1532 — 1852

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00, franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. franco te adresseren aan het Bureau dezer Courant.

WOENSDAG, 5 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents segelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 4 Mei

Wij komen heden terug op de paar *Opmerkingen omtrent Armbestuur en Onderwijs* van den *emeritus*-hoogleeraar H. W. Tydeman. In ons voorlaatste N°. (1) hebben wij gezien, met welke *bonhomie* hij veronderstelt, dat, door op Zwitserland te wijzen, vele sympathien voor de aanhangige wets-voordragt tot regeling van het Armbestuur zullen gewonnen worden. Die radikalen en socialisten van Zwitserland toch zijn, zoo men hem maar gelooven wil, niet zoo zwart als zij afgeschilderd worden, en men moet derhalve niet bang wezen om hun voorbeeld te volgen en een ontwerp van wet tot wet te verheffen, dat ons in den in 't geheel niet barbaarschen toestand zal brengen, waarin Zwitserland sints ruim vier jaren verkeert. Duidelijker alzoo kon de strekking van het bedoelde wets-ontwerp niet aangeduid worden, dan door den heer H. W. Tydeman geschied is: het bereidt ons het lot voor van Zwitserland! Wie zou niet willen medewerken om aan Nederland dat buitenkansje te verzekeren?

Over Onderwijs is de *emeritus*-hoogleeraar niet minder duidelijk. Bij de hand, als hij is, maakt hij ook daaromtrent gebruik van de opmerkingen van den goeden »vergoelijkenden, conservativen, reactionairen" *Waarnemer*, die »in het begin van 1848, te Amsterdam, *ontstond*." — Ontstond? — Ja, *ontstond!* Maar de stijl van een professor, die de in Zwitserland heerschende anarchie ordelijk heet, mag zich wel door eenige licentie onderscheiden! Dit in 't voorbijgaan. — Van de opmerkingen van dien reaktionairen *Waarnemer* maakt hij dan, gelijk wij zeiden, ook nu weer gebruik, overtuigd, dat zijn betoog onwederstaanbaar zal zijn, indien het blijkt dat hij, de anti-konservatieve, het zoowel ten aanzien van Onderwijs als van Armwezen, volkomen met den konservatieven eens is. De *Waarnemer* namelijk had, altijd *à-propos* van Zwitserland, het volgende geschreven:

»De Staten-Generaal kunnen zich voorbereiden op het »ontvangen van petitien tot handhaving der Staatkundige »en Godsdienstige vrijheid; want ook de *Catholijke* »*Nederl. Stemmen* kondigden in hun N°. van 5 Febr. »1848 aan, »dat zij na lang zich te hebben stil gehou»»den (?) *storm zullen loopen* tegen de monopolie van »onderwijs."

Wij gelooven, dat de heer Thiers de waarheid heeft »gesproken toen hij in zijne redevoering van 2 Febr. jl. »over de Zwitsersche aangelegenheden gehouden, deze »opmerking maakte: »»*Godsdienstige Vrijheid* is onte»»genzeggelijk eene zeer goede zaak, maar niet, wan»»neer men haar tot een werktuig wil maken van staat»»kundige oogmerken.""

Tot zoo verre de *Waarnemer*, wiens meening over eene uitdrukking van den heer Thiers, den 5 Februarij 1848 gebezigd, wij laten voor hetgeen zij is. Wat komt het er toch op aan, of de heer Thiers, de *Waarnemer* en de heer Tydeman en hij, of de lofredenaars van het radikale despotismus, dat, sints den val van het Sonderbund, Zwitserland geteisterd heeft, de *godsdienstige vrijheid* belasteren? Wat zij daarvan zeggen, heeft voor ons geene meerdere waarde dan het gesnap van het kind voor ons heeft over zaken, welke zijn verstand te boven gaan. Het woord *vrijheid*, godsdienstige zoowel als staatkundige, heort in het woordenboek der genoemde heeren niet thuis.

Desniettemin echter zal het aangehaalde woord van den *Waarnemer*, volgens den heer Tydeman, »zeer gewigtig" zijn. Hooren wij slechts wat hij naar aanleiding daarvan, schrijft:

»Deze opmerkingen, dus schrijft hij, zijn ook thans zeer gewigtig, terwijl, wanneer eerlang de wet op het lager onderwijs met gemengde scholen van staatswege en wel vrijheid voor bijzondere sekte-scholen, doch alleen met geëxamineerde onderwijzers, en met toegang van den openbaren inspecteur, zal worden voorgedragen, weêr dezelfde klagten, die toen begonnen, van allerwege uit de monstrueuse Alliantie van Ultramontanen en Hyperorthodoxen zullen oprijzen, en dezelfde stortvloed van adressen, als tegen de concept-armenwet, op de Staten-Generaal zal aanstroomen."

Derhalve, wanneer de binnen kort aan te bieden wet op het lager onderwijs voorstellen zal

1°. gemengde scholen, en

2°. wel vrijheid voor bijzondere *sekten-scholen*, doch alleen met geëxamineerde onderwijzers, en met toegang tot de scholen van den openbaren inspekteur,

dan zullen weer dezelfde klagten over het onderwijs-monopolie, waartegen de *Cath. Nederl. Stemmen* in het begin van 1848 wilden dat storm geloopen werd, »uit de monstrueuse alliantie van Ultramontanen en Hyper-orthodoxen oprijzen, en dezelfde stortvloed van adressen, als thans tegen de concept-armenwet, zal dan [tegen de koncept-onderwijs-wet] op de Staten-Generaal aanstroomen."

Eene en andere aanmerking zij ons op deze opmerkingen geoorloofd.

De eerste is, dat wij, voor ons, nog nimmer iets gehoord hebben van eene alliantie tusschen de Orthodoxen en ons, Ultramontanen. Wat dus de heer H. W. Tydeman daarvan zegt, is uit de lucht gegrepen. Nader welligt zou hij bij de waarheid geweest zijn, zoo hij gesproken had van eene neiging tot alliantie tusschen de orthodoxie en zijne rigting. Heeft immers de *Nederlander* niet onlangs voorgesteld de vestiging, *bij wijze van proefneming* (!!), van scholen, gebaseerd »op hetgeen Roomschen en Protestanten gemeenschappelijk belijden?" En wat anders kan daaronder verstaan worden dan het Algemeen-Christelijk beginsel, door de mannen van de rigting des heeren Tydeman gehuldigd en sints lang, dank hebbe de *Nuts-maatschappij*, in ons lager onderwijs ingevoerd? Wat evenwel hiervan zij, daarop kan de *emeritus*-hoogleeraar gerust zijn, dat, wat ook ten aanzien van het onderwijs voorgesteld worde, zijn hoofd door een uit eene »monstrueuse Alliantie tusschen Ultramontanen en Hyper-orthodoxen op te rijzen storm" niet in de war zal gebragt worden.

Wil dit echter zeggen dat eene wets-voordragt op het lager onderwijs, indien zij zou zijn wat de heer Tydeman zoo stoutweg durft beweren dat zij wezen zal, zonder protest zou blijven? In 't geheel niet. Of de Hyper-orthodoxen er tegen zouden protesteeren, is, ná het nieuwe programma in zake van onderwijs van den *Nederlander*, met geene zekerheid te voorspellen. Doch dit staat vast, dat, zoo het wets-ontwerp tot regeling van het onderwijs in strijd mogt wezen met de regten der Katholijken, dat alsdan hun eerbiedig maar onwrikbaar *Non possumus* klinken zal als een klok. Daar kan men staat op maken, »er kome van wat wille." Onze oude heer uit het *Handelsblad* jokt waar hij zegt, dat er van katholijke zijde storm geloopen is tegen de koncept-armenwet. Zoo wij ons niet bedriegen, is het Oude R. C. Armen-kantoor, te dezer stede, de eenige geweest van alle bestaande geestelijke of partikuliere katholijke liefdadigheids-instellingen, die tegen die koncept-wet, tot dusverre, opgekomen is. Maar zou de koncept-onderwijs-wet dreigend zijn voor de Katholijken, — welnu, ja, dan zullen zij onverwijld weten en doen, wat hun pligt hun te doen voorschrijft.

Intusschen mag men vragen, wat toch wel die goede heer Tydeman met zijne straks aangehaalde woorden kan bedoeld hebben? wat het beteekent die flaauwigheid van den *Waarnemer* van 1848, in het jaar 1852 nog eens op te warmen en »zeer gewigtig" te heeten? Het eenige wat wij hierop weten te antwoorden, is dat de heer Tydeman, op zijn ouden dag, bang is geworden voor een petitionnement tegen eene wets-voordragt, die de tyrannij zijner lievelings-ideeën zou bestendigen, en dat hij, in zijne angsten, ook zijne wakkerder en veerkrachtiger landgenooten daarvoor zoekt bang te maken. Hij is bang, of neemt althans het *air* aan van bang te wezen en zou gaarne het heele land bang maken, opdat zijne rigting baas blijve — dat is alles.

En nu hij dan zijn best heeft gedaan om de menschen goed bang te maken en in eene stemming te brengen, waarin zij gaaf en goed alles voor echte munt aannemen wat hun in de handen wordt gestopt — nu komt hij dan vervolgens kort en krachtig voor den dag met hetgeen, naar zijne meening, ten aanzien van Onderwijs en Armwezen behoort in acht genomen te worden. Daar is kunst in het *programma*, waarmede hij zijne beginselen aan zijne lezers zoekt op te dringen. Men leze:

»Men moet het, zegt hij, men moet het wel weten — wij begeeren het niet te verzwijgen of te ontveinzen — de zaak is dezelfde; de eene quaestie involveert en prejudicieert de andere: Staatszorg als grond en opperste regel voor de Armenverzorging en het Armbestuur, en Gemengde Burgerscholen van Staatswege; naast de Staats-Armenzorg blijven de Diakonien en andere nu bestaande of toekomstige bijzondere weldadige Inrigtingen zich vrij bewegende, doch in den Staat en als zoodanig in verband met de Regering; en nevens de Staats-Inrigtingen van Onderwijs de bijzondere ingerigte en bekostigde, religieuse of elke andere, mits evenzeer in de gemelde noodzakelijke betrekking."

Ziedaar alzoo de theorie van den heer H. W. Tydeman. Het lust ons niet daar lang over te redetwisten. Dat zou ook den Moriaan geschuurd zijn. Te harer verduidelijking willen wij haar echter eens in andere woorden overzetten, waaruit hare onaannemelijkheid duidelijk in 't oog zal springen. Volgens die theorie, zou de Staat Opper-onderwijzer en Opper-armverzorger zijn, of liever, hij zou alleen de eigentlijke Onderwijzer en de eigentlijke Armverzorger zijn. Om den wille echter der Grondwet en der bekrompenheid van velen, mag er, naast het Staats-onderwijs en de Staats-armenverzorging, nog een ander Onderwijs, en nog eene andere Liefdadigheid zijn — doch beide slechts in afhankelijkheid van den Staat! En ach, wanneer die theorie opgaat, hoe weinig zal dan Nederland aan Zwitserland te benijden hebben!

De heer *emeritus*-professor veroorlooft zich zijn artikel met eene grofheid te besluiten. Aan de voorstanders der godsdienstige vrijheid werpt hij deze brutaliteit naar 't hoofd: »*On commence par être dupe; on finit par être fripon.*" Het onbeschofte woord springe den beleediger in 't aangezigt terug.

Men schrijft uit Fulda, dd. 28 April aan het *Fr. Journal*: Men verneemt met zekerheid, dat de Bisschop van Fulda, zoowel uithoofde van den inhoud der nieuwe konstitutie, als ter zake van andere bezwaren, besloten heeft te protesteeren tegen de handelwijze en de bedoelingen der Hanoversche regering, en dat hij, noch in de Eerste Kamer treden, noch den eed op de Konstitutie afleggen zal.

Verschillende Anglikaansche predikanten in Engeland zijn thans buitengemeen in de weer om op de kiezers te werken ten einde hen met allerlei drangredenen, in strijd met den geest van echte vrijzinnigheid en verdraagzaamheid, die onze eeuw behoorde te kenmerken, te dwingen aan geen kandidaat hunne stem te geven, die zich genegen toont te stemmen voor het behoud van het rijks-subsidie van 32,000 £ aan het Katholijk Seminarie te Maynooth.

KAMPEN, 1 Mei. Heden namiddag, circa 5 ure, passeerde Z. M. de Koning deze stad, komende van de Lemmer, met de stoomboot *Harlingen* de rivier opvarende tot aan het Katerveer, van waar Z. M. verder de reis naar het Loo zal vervolgen. Het instruktie-bataillon, benevens de stedelijke schutterij, was onder de wapenen en aan den wal geschaard. Tijdens Z. M. passeerde werd het geweer gepresenteerd, terwijl de muziek der schutterij zich liet hooren. Overigens waren, behalve de publieke gebouwen, alle partikuliere huizen langs den IJssel met vlaggen versierd. Ook de aan den wal liggende schepen waren op stroom gehaald en sierlijk met vlaggen getooid. (*N. R. C.*)

APELDOORN, 2 Mei. Z. M. de Koning, met gevolg, is gisteren avond omstreeks ten 9 ure alhier aangekomen. Dezen morgen ten 7 ure bezocht Z. M. geheel alleen de school door H. M. gesticht, waarvan de eerste steen den 26sten April ... gelegd, en, nu geheel voltooid zijnde, morgen zal ... worden.

(1) In dat N°. leze men 4 blz., 2 kol., 13 reg.: voor *in*, *en*.

[illegible] namiddag den 6 ure diner ten hove; de muzijkvereeniging *Harmonie* zal Z. M. dezen avond eene serenade brengen. (*Ib.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Mei. Gisteren heeft het bal op de Tuilerien, dat uithoofde van het overlijden van prins Paul van Wurtemberg en den groothertog van Baden, was uitgesteld, plaats gehad. De President der Republiek verscheen ten half tien ure op het bal, geleidende de echtgenoot van den Engelschen gezant, lady Cowley, en gevolgd door den maarschalk Jerôme, de generaals Roquet, de Gryon en de verdere officieren van zijn huis. Het bal duurde tot den morgen.

— Morgen komt de Senaat bijeen om het rapport aan te hooren betreffende de hermunting van het kopergeld. Ook zal het Wetgevend Ligchaam eene zitting houden om te beraadslagen over het ontwerp betreffende de rehabilitatie der veroordeelden.

— De nieuwe wet op het openbaar onderwijs, zal zoo men zegt, eene besparing van ongeveer vier millioen opleveren.

— De regering heeft een wets-ontwerp op de zamenstelling van het hooge staatsgeregtshof bij den Staatsraad ingediend. Het strekt om de zamenstelling daarvan, die volgens de konstitutie van 1848 door de departementsraden geschiedde, aan den President der Republiek op te dragen, die de leden uit de raadsheeren in het hof van kassatie zal moeten kiezen.

— Er zijn bij gelegenheid der heden door den Prins-President gehouden revue over een gedeelte der Parijzer bezetting weder een aantal ordeteekenen en medailles uitgedeeld.

De troepen riepen met geestdrift: »Leve Napoleon!"

— Het gerucht, dat in de munt alhier groote hoeveelheden gouden muntspecien geslagen worden, wordt niet bevestigd.

— De heeren Fabre en Mathieu Bodet zijn belast met de verdediging der belangen van het huis Orleans, voor den staatsraad.

— Men verzekert, dat er in de bureaux van het ministerie van oorlog sprake is van eene verhooging der soldij, voor de lagere rangen in de armee. Zoo zou het traktement der tweede luitenants van 1,500 op 1,800 fr., dat der 1ste luitenants op 2,000 fr. en dat der kapiteins op 3,000 fr. gebragt worden, zonder dat [illegible] wel van invloed zou zijn op de hoogere soldij, welke het garnizoen van Parijs geniet.

— Woensdag e. k., zijnde de verjaardag van het overlijden van Keizer Napoleon, zal in de kerk der invaliden eene lijkdienst plaats hebben, waarbij de President der Republiek, de leden der keizerlijke familie en de hoogere burgerlijke en militaire autoriteiten zullen tegenwoordig zijn.

— Reeds is gemeld, dat de heer Rayneval, die den 20 April Rome verlaten heeft, om zich naar Parijs te begeven, vergezeld is van de chefs der bezettingstroepen, die het militaire feest van 10 Mei zullen bijwonen. Ieder van deze chefs heeft in zijn gevolg twee kapiteins, twee onderofficieren en twee soldaten.

— Zaturdag ll. zijn in de twaalf mairiën van Parijs, ruim 300 huwelijken gesloten.

— Het openbaar onderwijs in Algerie is gesteld onder toezigt van het ministerie van oorlog. De benoemingen gaan allen van het militair bestuur uit.

— Een brief uit Alexandrie berigt dat het geschil van de Porte met den onderkoning geheel is beslist. Zooveel schijnt zeker, dat de zending van Fuad-Effendi gunstige resultaten heeft opgeleverd. De onderkoning neemt het tanzimat aan, met de wijzigingen die de toestand des lands vordert, en die door de kommissarissen in de Turksch-Egyptische kwestie reeds waren vastgesteld in hunne bijeenkomsten te Konstantinopel.

— De Zwitsersche bondsraad heeft aan alle kantonsregeringen eene cirkulaire gezonden over de kwestie van den letterkundigen nadruk. De raad stelt voor een traktaat met Frankrijk te sluiten, en acht zich niet bevoegd om door middel van een besluit den knoop door te hakken.

— Een officieel berigt omtrent den toestand der Zwitsersche Nijverheid bevat de volgende getallen: De katoen-nijverheid houdt, met een kapitaal van 50 millioen fr. en 200 spinnerijen: 800000 spinnewielen en 400 stoelen, omstreeks 110,000 werklieden bezig, welke gezamentlijk meer dan 17 millioen fr. loon trekken. In horologie-makerijen, goudsmederijen en bijouteriën vinden 30,000 handen werk, welke gezamentlijk 15 millioen fr. verdienen. Met een kapitaal van 15 millioen fr., houdt de bergbouw 10,000 werklieden bezig, en levert 2 millioen fr. op. De tabaks fabrieken hebben 4000 arbeiders. De linnen- en hennep-manufactuur levert voor 4000 arbeiders een loon van 279,000 fr., de papiermolens voor 890 arbeiders, 236,000 fr. op. Het getal van hen, die zich met strooivlechten bezig houden, beloopt 64,000, en hunne verdiensten 8,245,000 fr.

— Tot direkteur der maatschappij van de vereenigde spoorwegen van Orleans, het midden van Frankrijk, Bordeaux en Nantes is benoemd de heer de Morny, op een traktement van 80,000 fr.

MADRID, 27 April. De *Epoca* wil weten, dat, binnen kort in den Koninklijken raad, het vraagstuk der majoraten en de nieuwe zamenstelling van den Senaat ter spraak zal komen, waarna door de regering bij denzelven een nieuw ontwerp van kieswet zou worden ingediend.

Het ministerie van binnenlandsche zaken zal in diervoege georganiseerd worden, dat alle staatkundige vraagstukken, welke de regtstreeksche tusschenkomst des ministers vereischen, in de ondersekretarie van dat ministerie zullen worden behandeld.

— De *Nacion* verzekert dat de orde van St. Jan van Jeruzalem hier te lande zal gereorganiseerd worden op denzelfden voet, als de overige Spaansche orden. Daarentegen is het plan, om eene nieuwe orde van Isabella II te stichten, opgegeven.

— De ingenieurs belast met het afbakenen van het terrein voor den spoorweg van Sevilie naar Cordova, zijn op hunne bestemmingsplaats aangekomen en zullen onmiddellijk met deze werkzaamheden aanvangen. Dit zal tevens het geval zijn met de liniën van Segovia naar Valladolid en van Santander naar Alar.

ENGELAND.

LONDEN, 1 Mei. Geheel de aandacht wordt geboeid door de belangrijke zitting, gisteren door het Huis der Gemeenten gehouden, en waarin de minister van finantien, de heer d'Israeli de begrooting voor 1853 in de Kamer indiende, en zijn finantieel plan ontwikkelde tot dekking van het aanzienlijk tekort op die begrooting.

De minister herinnerde namelijk dat de inkome-tax, eene voorname bron van staatsinkomen, bij de vorige begrooting slechts voor een jaar verlengd zijnde, thans opgehouden had, ten gevolge waarvan in een aanzienlijk tekort zou moeten worden voorzien; hij noodigde de ministerieele partij zoowel als de oppositie uit, alle vooringenomenheid en elk vooroordeel ter zijde te stellen en met hem den finantieelen toestand des lands kalm en naauwkeurig in oogenschouw te nemen. Het staatsinkomen wierd op drie wijzen bijeengebragt: door invoerregten op buitenlandsche goederen, door regten op artikelen van binnen[illegible] van direkte belasting. Een zeer aanmerkelijk bedrag wierd nog steeds uit de eerstgenoemde bron geput, en met het oog op hetgeen in dit en in vroegere parlementen was voorgevallen, meende hij dat er niet veel vooruitzigt bestond op eene aanvulling van het te kort door verhooging der invoerregten. Sedert 1842 toch waren die regten gestadig en stelselmatig verlaagd, en wel in de laatste tien jaren met een gezamenlijk bedrag van nagenoeg L. st. 9,000,000. Was er meer vooruitzigt op eene aanvulling van het te kort door het middel der regten op artikelen van binnenlandsche produktie? Twee gevoelens bestonden er omtrent de beste wijze om de volksbedrijvigheid te bevorderen: afschaffing van invoerregten wierd daartoe door eene partij, opheffing of verlaging van accijnsen door eene andere aanbevolen; een minister van finantien, wiens voorstellen ter aanvulling van het tekort zich tot die beide bronnen van staatsinkomsten bepaalden, had dus weinig kans van te slagen. Terwijl invoerregten ten bedrage van L. st. 9,000,000 afgeschaft wierden, was in hetzelfde tijdvak een bedrag van nagenoeg L. st 1,500,000 aan accijnsen afgeschaft, en nog naauwelijks eene week geleden was weder de opheffing voorgesteld van accijnsen die L. st. 1,400,000 opbragten. Een minister van finantien zoude derhalve eene hopelooze onderneming aanvangen, indien hij voorstelde de staatsinkomsten met invoerregten of accijnsen aan te vullen.

Ten opzigte der direkte belasting was de denkwijze van het Huis voor een minister van Finantien niet veel meer bemoedigend dan ten opzigte der indirekte middelen. De parlementaire kommissie van enquête omtrent de heffing en omslag der inkomstenbelasting, waarvan hij zelf nog lid was, had omtrent eene groote grieve tegen de tot nog toe gebruikelijke heffing, te weten het gelijkelijk belasten van voorbijgaande en van blijvende inkomsten, van de bekwaamste en ervarenste mannen zeer uitvoerige inlichtingen ontvangen; doch hij kon zeggen dat, wanneer de voorstellen dier mannen opgevolgd werden, het hatelijke hetwelk men thans in de heffing der inkomsten-belasting vond, niet verholpen maar veeleer vermeerderd zoude worden. Er was nog een ander punt waarover de kommissie bijna eenstemmig was, te weten dat, indien eene zoodanige belasting een blijvend bestanddeel van het Britsche finantiestelsel zoude uitmaken, zij niet langer op eene reeks van vrijstellingen koude rusten; direkte belasting behoorde in hare toepassing schier even algemeen te drukken als indirekte. Hierbij moest hij echter wijzen op de afschaffing in de laatste parlementszitting van een der voornaamste middelen van direkte belasting, de vensterbelasting namelijk ten bedrage van nagenoeg £ 2.000 000 en op de vervanging daarvan door een huisgeld, hetwelk slechts 400.000 van de 3,500.000 huizen trof en daardoor eene daadwerkelijke verklaring inhield dat direkte belasting ondragelijk was zonder ruime vrijstelling.

De min. kwam alzoo tot het besluit, dat het Huis geen der drie bronnen van staats-inkomen goedkeurde, en ging over tot eene opgave van den staat der openbare ontvangsten en uitgaven. Zonder de inkomsten-belasting zou er 4,820,000 £ te kort komen.

In deze omstandigheden was er, naar het oordeel der regering, slechts één middel, hetwelk een voorzigtig minister van finantien konde aanbevelen, te weten, de verlenging der inkomsten-belasting voor een beperkten tijd.

De reden en de voorstellen des ministers vonden schier algemeene goedkeuring bij alle partijen, en ten slotte werd zijn voorstel tot tijdelijke instandhouding der inkomsten-belasting zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd, zullende het den 3 Mei op nieuw in behandeling komen.

— Het Huis der Gemeenten heeft ll. Donderdag besloten dat het kristallen paleis in Hyde-Park stellig zal worden afgebroken. Het huis nam dit besluit hoofdzakelijk op grond van de bedenking dat indien het glazen paleis opgerigt ware om duurzaam te blijven bestaan men het nimmer op de plaats waar het thans staat, hadde gebouwd. Ten gevolge van het besluit van het huis is het gebouw onverwijld aan partikulieren voor de som van £ 70,000 afgestaan. Met den afbraak zou heden, de verjaardag van de opening der groote tentoonstelling, een aanvang worden genomen.

— De heer Walpole, sekretaris van staat voor Binnenl. Zaken, heeft aan het Huis der Gemeenten aangekondigd, dat de regering eene *bill* in gereedheid brengt tot hervorming der kerkelijke geregtshoven.

— De *Washington Reporter*, een blad der Vereenigde Staten, bevat den volgenden brief van den President der Unie, die door den schout-bij-nacht Perry, bevelhebber der Japansche expeditie, aan den Keizer moet worden overgebragt:

»Brenger van dezen brief is een door mij gekozen zendeling, een officier van hoogen rang hier te lande, en geen zendeling van de godsdienst. Hij komt op mijn bevel u mijne groete en heilwensch overbrengen en vriendschap en handel tusschen de beide landen bevorderen. [illegible] Amerika zich nu uitstrekken van den eenen Oceaan tot den anderen, en dat de groote landen van Oregon en Californie een deel van de Vereenigde Staten uitmaken; tusschen deze landen, die rijk zijn in goud en zilver en edelgesteenten en uw gelukkig land is een afstand dien onze stoombooten in minder dan twintig dagen kunnen afleggen. Vele van onze schepen zullen voortaan elk jaar, en eenige misschien elke week tusschen Californie en China heen en weder varen. Deze schepen moeten langs de kusten van uw rijk varen; stormen en winden kunnen ze op uwe stranden doen verongelukken, en van uwe vriendschap en uwe grootheid vragen en verwachten wij vriendelijkheid voor onze menschen en bescherming voor onze goederen. Wij wenschen dat ons volk vergund worde met uw volk handel te drijven, maar wij zullen aan ons volk geene vrijheid geven om eenige wet van uw rijk te verbreken. Ons doel is vriendschappelijk handelsverkeer en meer niets. Gij hebt welligt voortbrengselen, die wij gaarne van u zouden koopen, en wij hebben voortbrengselen die uw volk zouden kunnen te pas komen. Uw rijk bevat eene groote menigte steenkolen; dit is een [illegible] booten behoeven voor de reis van Californie naar China. Zij zouden zich verheugen, zoo eene havenplaats in uw rijk wierd aangewezen, waar steenkolen mogten worden aangevoerd en waar zij die zouden kunnen koopen. In menig ander opzigt nog zou koophandel tusschen uw rijk en ons land voor beide nuttig zijn. Laat ons wel bedenken, welke nieuwe belangen kunnen voortkomen uit die gebeurtenissen, die [illegible] beide landen zoo nabij elkander [illegible] gebragt, en welke bedoelingen [illegible] vriendschap en onderling verkeer dit behoort op te wekken in de harten van hen die de twee landen regeren."

Men ziet het, de brief bevat geene enkele bedreiging, ingeval de Keizer in deze voorslagen in het belang van den handel geen genoegen mogt nemen.

— Berigten uit Californie dd. 15 Maart melden, dat te Sacramento, Marysville en Nevada groote overstroomingen hadden plaats gehad. De schade bedroeg eene waarde van meer dan $ 1,000.000; een aantal huizen was door den stroom medegesleept, vele personen zijn daarbij omgekomen en de handel stond gedeeltelijk stil. Sacramento had evenwel meer geleden dan Marysville; doch op het land was de schade vooral aanzienlijk.

— De ijzerbaan over de landengte van Pan[illegible] van af de haven van dien naam tot op een afstand van 40 Eng. mijlen van Chagres geopend. De poststoombooten zullen

nu voortaan te Navybay aankomen. Men kan nu reeds de landengte in 30 dagen overtrekken.

— Het huis M'Kaen, te Liverpool, heeft drie stoomschepen doen bouwen voor de organisatie der stoomvaart tusschen Engeland en Brazilie; op 25 Mei zal het eerste dezer vaartuigen, *Cleopatra* genaamd, van Liverpool naar Rio-Janeiro vertrekken, en Lissabon, Fernambuc en Bahia aandoen.

De telegrafische inrigting tusschen Londen en Bristol is thans over den geheelen afstand (418 Eng. mijlen) voltooid. Nu wordt met kracht gewerkt aan de telegrafische lijn van Bristol naar Exeter (omstreeks 75 mijlen). Door deze lijnen wordt het Zuid-Westelijke gedeelte van Engeland met de Oostelijke en Westelijke streken, als ook met Schotland, in telegrafische gemeenschap gebragt.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 3 Mei. De Beijersche gevolmagtigde bij onze tolkonferencien, de heer Meixner, heeft deze hoofdstad geen oogenblik verlaten.

[illegible] leden der [illegible] Kamer eene vergadering [illegible] gehouden, waarin besloten werd aan den Bondsdag eene petitie in te dienen voor het herstel der Konstitutie en tot dat einde in het Landgraafschap onderteekeningen te verzamelen.

— Het nieuw Berlijnsch ministerieel blad *Der Zeit*, meldt onder dagtekening van 30 April:

»Naar wij vernemen, is aan die regeringen van Staten der Tolvereeniging, welke het protokol der Darmstadter konferentie onderteekend hebben, de vraag gerigt, of zij die onderteekening werkelijk erkennen, dan wel of dezelve alleen door hare gevolmagtigden geschied is, zonder dat deze den last daartoe ontvangen hadden. In het eerste geval zou het Pruissische kabinet besloten hebben, de verdere onderhandelingen met de bedoelde regeringen op de tolkonferentie als geheel nutteloos af te breken daar eene toetreding tot de in Darmstadt genomen besluiten onmogelijk is."

— Te Schweitz is de Oud-Landamman Alijberg in [illegible] blik betrokken in het zoogenaamd proces van landverraad en eerst sedert 10 maanden in het land terug gekeerd.

WEENEN, 1 Mei. Men schrijft uit Pesth, dat de Keizer aldaar verwacht werd. Den 21 Mei zou Z. K. H. het monument des voor den keizerstaat zoo heldhaftig gesneuvelden Hentzi laten onthullen. De Primaat heeft reeds alle Bisschoppen des rijks opgeroepen om Z. K. H. *in corpore* in de hoofdstad te ontvangen, bij hem hunne belangen in te brengen en vervolgens ook konferencien te kunnen houden.

— Men schrijft uit Linz dat de overledenen Bisschop een kapitaal van ƒ109,000 aan staats-effekten heeft nagelaten, en daarvan vermaakt heeft ƒ10,000 voor behoeftige priesters, ƒ5000 voor eenen Missionaris in Australie, ƒ5000 voor eenen Missionnaris in Amerika, alsmede [illegible] legaten aan kloosters en seminariën en aan [illegible] huisbedienden.

De Minister van Koophandel in Oostenrijk, heeft aan de telegrafische bureaux opgedragen, meteorologische waarnemingen te doen, zooals de akademie van wetenschappen den wensch hiertoe geuit heeft, en het resultaat hunner waarnemingen in te zenden aan de centrale meteorologische kommissie.

— Men zegt, dat de overeenkomst betreffende de aansluiting der Oostenrijksche telegrafische linie aan de Zwitsersche bij Feldkirch, reeds gesloten is.

— Uit Gallicie meldt men, dat de Oostenrijksche regering besloten heeft, de Hongaarsch Gallicische spoorweg-linie zoo spoedig mogelijk te laten afbakenen. De weg zal van Tarnow, over Rzeszow, naar de Hongaarsche [illegible] geschreven, dat deze provincie ten gevolge van de aldaar toenemende industrie; zoomede door haren rijkdom aan steenkolen en de spoorwegen, die zij bezit, binnen weinige jaren tot de meest bloeijende der Oostenrijksche monarchie zal behooren. In de nabijheid van Olmutz en op andere plaatsen ontstaan dagelijks nieuwe fabrijken van allerlei aard. Van landverhuizingen ziet men daar geen spoor; in sommige streken bestaat er zelf gebrek aan arbeiders. Tot dezen bloeijenden staat van zaken draagt veel bij de omstandigheid, dat de rijksadel het niet beneden zich acht, zich aan het hoofd der groote industrieele ondernemingen te plaatsen, invoege de talrijke suikerfabrijken, ijzergieterijen enz. hun ontstaan alleen aan den adel te danken hebben. Hoe weldadig dat alles op den welstand der bevolking werkt, behoeft wel niet herinnerd te worden.

ITALIË.

De president der Sardinische Kamer van Afgevaardigden stelde in de zitting van 27 April voor, dat de som bestemd tot illuminatie van het paleis der Wetgevende Vergadering, op den 9 Mei (de verjaardag der konstitutie), zou aangewend worden ten behoeve der gekwetsten door 't springen van het kruidmagazijn, of voor de familien der slagtoffers van die ramp. In de zitting van den 28 is dit voorstel goedgekeurd. De afgevaardigde Bronzini merkte daarbij aan, dat de duisternis, waarin het paleis dien avond zou gehuld wezen, welsprekender zou zijn, dan het licht der lampions.

— Eene Fransche maatschappij heeft zich belast met het aanleggen van wegen en bruggen op Sicilië. Daarvoor is een kapitaal van 3½ millioen dukaten besteed, waarvan jaarlijks een bedrag van 300,000 dukaten zal worden afgelost.

— Ten behoeve der spoorwegen, die van Rome naar Ancona en Napels zullen aangelegd worden, is tusschen de pauselijke regering en een bankiershuis, eene overeenkomst gesloten voor het bijeenbrengen der benoodigde fondsen, ten bedrage van 13 millioen franken.

BELGIË.

BRUSSEL, 2 Mei. De verdienstelijke graveur S. Wiener, is belast met het vervaardigen van eene gedenkpenning van wijlen Mgr. van Bommel, bisschop van Luik. Aan de eene zijde zal de beeltenis des Hoogw. Bisschops prijken en aan de andere zijde eene zinnebeeldige voorstelling, de gewigtigste oogenblikken van zijne herderlijke loopbaan bevattende. De gedenkpenning zal de grootte hebben van 30 duim middellijns. Er zullen exemplaren in zilver en brons verkrijgbaar worden gesteld.

— Naar men verneemt, zal er onverwijld een begin gemaakt worden in Belgie, met de werkzaamheden voor den onderzeeschen telegraaf, waartoe de draden reeds voltooid zijn. De linie zal aan de eene zijde loopen tot Douvres, en aan de andere tot Nieuwpoort, dus niet tot Ostende, zoo als vroeger was medegedeeld.

STADSNIEUWS.

In de 217de Staats-Loterij, zijn in de 1e Klasse bij de 2e Trekking prijzen van ƒ1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 10517 ƒ2500; N°. 2404 ƒ1250; N°. 5787 en 16775, ieder ƒ1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 4 Mei.

BEVALLEN (1 Mei): A. Smit, geb. Loots, D. — (2 Mei): W. J. Immink, geb. van der Meer Molis, Z. — (3 Mei): C. A. Siewe, geb. Broere, D.

OVERLEDEN (29 April): A. M. Sakkers. — (30 April): A. S Berntrop. - M. Dedel, douarière Berg van Middelburgh.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 4 Mei.

Heden zijn ter beurze verkocht 3563 kranj. Java Suiker, aanvoer *Clara Henriette*, N°. 10 a 18 tot ruime Maartprijzen.

ROTTERDAM, 3 Mei. Uit de eerste hand zijn afgedaan 280/4 kisten Souchon Thee per *John Spencer*, N°. 62, tot 70 c., zijnde opgehouden in veiling van 4 Maart ll.

Heden zijn uit de eerste hand verkocht 47 vn. Maryland Tabak per *Alexander* en 35 vn. dito dito per *Richard Anderson*.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 3 Mei. De aanvoer van Zeeuwsche Vlaamsche en Overmaasche Tarwe was heden ruimer en is door weinige vraag ƒ3 a 6 lager afgegeven, tot welke verlaging echter niet alles is opgeruimd kunnen worden. De beste Roode baksoorten zijn bij uitslijting tot nagenoeg vorige prijzen verkocht. Andere Vreemde en Oostzeesche worden lager aangeboden. — In Poolsche is niets omgegaan.

Puike O. Zeeuws., Vlaams. en Overm. 1849 en 1850 ƒ225, 255; mindere en afwijkende ƒ210, 231; puike n. Zeeuws., Vlaams. en Overm 1851 ƒ255, 267; mindere en afwijkende ƒ237, 249; Blaauwe ƒ222, 237, Zomer ƒ219, 234. — 166/2 ℔ Nieuwe Bovenlandsche Ris ƒ300; ƒ300; 164, 165/2 Bovenlands. ƒ285, 290; 164/2 ℔ Nieuwe Hooglandsche ƒ310; 160/2 ℔ Fransche ƒ280.

Rogge. Zeeuwsche, Vlaamsche en Noordbrabandsche niet veel aangevoerd en is ƒ3 lager verkocht. — Vreemde soorten worden meerder geveild en zijn bij vorige week ƒ5 a 6 lager afgegeven.

Zeeuws. en Vlaams. jar. ƒ228, 240; Noord-Brabantsche dito ƒ219, 228; Zeeuws. en Vlaams. nieuwe ƒ228, 240; Noord-Brabantsche dito ƒ213, 225. — 150, 151/2 ℔ Fransche ƒ210, 215, 221.

Garst. Zeeuwsche Winter en Zomer in eenen doen. — Vreemde soorten onbegadigd.

N. Zeeuws. en Vlaams. Winter ƒ156, 165; N. Dito en dito Zomer ƒ153, 162.

Haver, Zeeuwsche en Inlandsche zonder verandering. Zeeuws. en Polder Korte ƒ99, 123; Dito en dito Voeder ƒ75, 93.

Boekweit flaauw en is niettegenstaande de kleine aanvoer lager moeten afgegeven worden. Noordbrabandsche op 140/2 ℔ ƒ192, 194, 198; Rijn ƒ195, 196; n. Fransche ƒ165, 170.

Paardeboonen als voren wel begeerd. Duiveboonen schaarsch. Nieuwe Zeeuwsche Paardeboonen ƒ150, 159; Nieuwe Duiveboonen ƒ180, 195.

Witte en Bruine Boonen 25 a 30 Cents per Mud lager en moeijelijk te verkoopen. Walchersche Witte ƒ345, 360; Zeeuwsche dito ƒ279, 306; Walchersche Bruine ƒ330, ƒ360; Zeeuwsche Bruine ƒ270, 315.

Erwten, Blaauwe minder gevraagd en lager verkocht. — Nieuwe Walchersche Blaauwe ƒ210, 219; Dito Zeeuwsche dito ordinaire ƒ177, 204; dito dito dito groote ƒ210, ƒ225, dito dito Witte ƒ189, 204; dito dito Graauwe ƒ219, ƒ234; Dito Geldersche dito ƒ264, 354.

Koolzaad, wel zoo aangenaam en 1 £ hooger; noteren puik Zeeuwsch en Overmaasch 49 a 52 £.

Slag-Lijnzaad stil.

Hennipzaad bijna niet geveild.

Kanariezaad als voren van ƒ6,50 tot 7,25 per Mud naar deugd betaald.

Bruin Mosterdzaad, nieuw ƒ13, 14, Geel dito dito ƒ10, ƒ11 per Mud.

Raapkoeken ƒ56, 58; Lijnkoeken ƒ85, 110 per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe, 160/2 ℔ jarige Kleefsche ƒ290, 295. — Rogge. 151/2 ℔ Fransche ƒ210; 141/2 ℔ Riga ƒ187 Schiedam. — Gerst, te Schiedam: 132/2 ℔ Nieuwe Liebau ƒ185. — Nieuwe Geldersche Boekweit ƒ196.

SCHIEDAM, 3 Mei. Rogge. Verkocht: 141/2 ℔ Riga ƒ187 l/m. — Garst. Verkocht: 132/2 ℔ n. Libau ƒ185 o/w. — Moutwijn ƒ11,25; Jenever ƒ14,75; Amst. Proef ƒ16,00, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 3 Mei. *Koffij.* Heden zijn 4000 b. Dom. gerealiseerd.

Granen flaauw en zonder handel.

Rijst. Er zijn verkocht 150 v. Carolina.

BORDEAUX, 30 April. *Voorloop.* Armagnac 45; Marmande 43,75; Tafia 65 a 75. De Disponibele 3/6 is 50 c. hooger en wordt gedaan tot 72 fr.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		3 MEI 4½ u. gebl.	4 MEI	4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		61 1/16	61	61⅛	61 1/16
Dito Dito	3	72 11/16	72⅝	72¾	72 11/16
Dito Dito	4	93	93	93 1/16	93
Dito Obligatien O. I.	4	92¾			
Amortis. Syndic.	3½	93¼	93¼		
Handel-Maatschappij	4½	113½	113½		
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. S. M.		79	80	82½	82⅝
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv		50 5/16	50 5/16		
FRANKRIJK, Obligatien	3	65⅞	65 11/16	63¾	
SPANJE bij *Ardoin* 1835	5				
Dito Nieuwe	1	21½	21 7/16	21½	
Dito 2/m. Beurveil.					
Dito	3	47⅝			
Dito Binnenl. 2400 P.		42¾	41⅝	41¾	
Coup. Bewijzen.		2 1/16	2⅛		
Passive		5 1/16			
Fransche Uitgest.		5 1/16			
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu	4	39 5/16	39¾		
Dito Dito	4	37⅝	37 9/16	37⅝	
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	106½	106½	106⅝	
Dito Dito 1828 en 1829		105⅝	105¼	105⅛	
Cert. bij d°. 1831 en 1833		95½	95½	95⅝	
Dito	4½	102⅝			
Dito bij *Hope*	4	90	89 13/16		
Dito bij *Stieglitz en C°.*		89⅝			
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito		68⅜			
POLEN, Aand. à fl. 500		157½			
Dito met Lot. à 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		4 11/16	4 11/16		
PRUISSEN, Aand met Lot. R. 50					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	74½	74⅜		
Dito	2½				
Dito Nieuwe	2½	39 1/16	38 13/16	38⅞	
Dito Nieuwe	5	84⅝	84 13/16	85	
Ween Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4				
Letter B	5	84⅞	84 13/16	84⅞	
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito	250				
NAPELS, Cert. *Lain en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIE te Londen 1824	5	98¼	98¼		
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
PERU	4½				
MEXICO	5	34			
VENEZUELA 6 pCt. nu	3½	48⅝	48¼		
NEW GRENADA 6 pCt. nu	1½	22 3/16	22¼		
ECUADOR		3 13/16			

Polen, Cert. 4 pCt. 81⅞; Den. 5 pCt. 103½; Mexiko, N. Leen. 28 7/16, ½.

De markt was heden over het algemeen wederom zeer kalm en hebben Binnenl. noch Buitenl. effekten weinig meldenswaardigs opgeleverd. Alleenlijk valt de aanzienlijke vooruitgang te vermelden, welke Aand. Holl. Spoorweg wederom gemaakt hebben, zijnde deze plus minus 3 pCt. sedert gisteren gerezen. De overige soorten waren meest alle met weinig handel op hun vorig standpunt, Venezuela's echter zijn ½ pCt. gerezen, doordien deze gisteren te Londen insgelijks zijn vooruitgegaan.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	ƒ 56⅜	Livorno	2/m.	ƒ 38¾
„	zigt	„ 56¾	Napels	„	„ 81
Bordeaux	2/m.	„ 56	Petersburg	„	„ 1,84½
„	½/m.	„ 56¼	Weenen	6/w.	„ 28½
Madrid	3/m.	„ 246	Augsburg	„	„ 35
Cadix	„	„ 246	Frankfort	„	„ 93¼
Seville	„	„ 242	Hamburg	2/m.	„ 35 1/16
Bilbao	„	„ 243	„	zigt	„ 35 5/16
Lissabon	„	„ 42	Londen	2/m.	„ 11,97½
Porto	„	„ 42	„	zigt	„ 12,[illegible]
Genua	2/m.	„ 46½	Rotterdam	„	[illegible]

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 3 Mei. Belg. leen. [illegible] 5 pc. 101¼; 1848, 99¼; 1852, [illegible] Spanje Ard. [illegible] Binnenl. 3 pc. 42½; Coupons —; Rom. Leening 1865 —

MADRID, 27 April. Spanje 3 pc. 34¼; Ardoins 1 pc. 21⅞; Uitg. Schuld 8⅞; Coupons 2.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek . . . *f* 24,15	a —	Pruissische . . *f* 34⅝	a —
Napelsche . . - 21,90	,, —	Spaansche . . - 2,45½	,, —
Div. in £St. . - 11,97½	,, —	Hamb. Russ. . - 56⅛	,, —
Eng. Russen . - 11,97½	,, —	Russ. in Z. R. - 37	,, —
Fransche . . . - 56⅞	,, —	,, Pap. ,, - —	,, —
Belgische . . . - 56⅞	,, —	Pools. in Fl. - 27⅞	,, —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,82½ a 9,87½
Oude Geraude Dukaten	» 5,55 » 5,65
Wigtige Souvereinen	» 12,— » 12,10
» Pistolen	» 9,60 » 9,70
Stukken van 20 Francs	» 9,45 » 9,55
Baren Goud en Specien à *f* 1442,60 per Ned. & fijn	12 à 12½ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters . . . . per Stuk	*f* 2,55 à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33 » 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65 » 2,70
Fransche	» 2,70 » 2,75
Pruissische Daalders	» 1,73 » 1,76
Zilver 1000 à 980	*f* —,— à —,—
» 900 à 700	» 104,50 » 105,—

SARDINISCHE AANDEELEN. — Op 1 Mei zijn te Frankfort a/M. uitgeloot de volgende 15 Serien: Serie 61 156 292 349 414 501 535 552 636 681 719 720 739 814 975. — Bij de loting der prijzen zijn uitgekomen: N°. 39432 met Fr. 40,000, N°. 73809 met Fr. 4,000 en N°. 53475 met Fr. 2,000.

OBLIGATIEN VENEZUELA. — Het komité te Londen heeft weder berigt van den heer Lord, in dato 26 Maart, ontvangen, meldende, dat wel is waar de finantieele kommissie van het kongres, wegens de overeenkomst van 12 September 1851, betreffende de achterstallige renten, ongunstig had gerapporteerd, doch dat die bij de diskussie door den minister van finantien met nadruk was verdedigd, waarop de zaak was in handen gesteld van eene nieuwe kommissie van zeven leden, en men zich vleijen mag, dat die haar beslag zal krijgen.

De heer Lord zendt verder afschrift van eenen brief van den minister van finantien, waarin gezegd wordt, dat het gouvernement zorg heeft gedragen voor de overmaking van het nog ontbrekende voor de rentebetaling van Oktober ll. en van het vereischte voor de renten van 1 April ll.

Er zijn intusschen te Londen geene remises ontvangen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 4 Mei. Het schip Elisabeth Anthonia, Kapt. J. Veenstra, van Banjoewangie herwaarts gedestineerd is volgens partikulier berigt, gisteren avond in Texel binnengekomen. Het schip de Stad Nijmegen Kapt. P. W. B. Mellink van hier naar Bat. is heden morgen uit Texel naar zee gezeild. Volgens brief van Kapt. H. W. de Boer voerende het schip de Vriendschap, in dato Aden 10 April lag hij alstoen gereed om de reis naar Bat. aan te nemen.

UITGEZEILD:

TEXEL, 3 Mei. Stuurman A. Nordijk, Vlinder, Nederl. Oorl. Kotter, Vlissingen. - J. B. Rolufs, Telegraph, Batavia. - G. Schlichtenbree Jr., Eolus, Suriname.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Kapt. Keije, van Banjoewangie naar Middelburg, in Zierikzee binnen, rapporteert gepraaid te hebben. Den... op 34° 52' N. Br. 18° 24' W.L. Koning Willem II, Kapt. Blaakhert, van Bat. naar Middelburg.

CARGA-LIJSTEN.

ROTTERDAM.

BATAVIA, Anna Margaretha, Rühl: 2447 b., 3010 m. Pijst, 95 legg. Arak, 1107 b. Bindrottingen, 6 k. Koopmanschappen, H. van Rijckevorsel.

— Kon. Ned. Yachtklub, von Lindern. 3300 b. Koffij, 2573 k. Suiker, 681 sch. Tin, 40 pic. Sapanhout, 1903 b. Bindrottingen, N. H. M.

BANJOEWANGIE, Maria Elisabeth, Jonker: 4400 b. Koffij, 3167 k. Suiker, 973 sch. Tin, 3763 b. Bindrottingen, N. H. M.

— Cornelis Wernerd Eduard, Kleinhouwer: 1674 b. Koffij, 2736 k. Suiker, 677 sch. Tin, 1930 b. Bindrottingen, N. H. M.

— De Hoop van Capelle, Dornes Brewning: 6080 b. Koffij, 1454 k. Suiker, 680 sch. Tin, 1496 b. Bindrottingen, N. H. M.

MIDDELBURG.

BATAVIA, Minerva, van Booven: 6900 b Koffij, 1891 k. Suiker, 897 s h. Tin, 2256 b. Bindr. N. H. M.

BANJOEWANGIE, Daiveland, Krije: 3000 b. Koffij, 2490 k. Suiker, 681 sch. Tin. N. H. M.

SCHIEDAM.

BATAVIA, Nagasaki, Bunnemeijer: 2470 b. Koffij, 3010 k. Suiker, 834 sch. Tin, 1944 b. Bindr N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 4 Mei in lading naar:

Keulen	H. Willmse, Colln N°. 6.
	J. Noll, Josephine.
Ludwighaven	Ant. Fritz, Christina.
Mainz	J. G. Hartman, Mainz N°. 3.
Duisburg	C. Schoiten, Hoffnung
Frankf. & Coblenz	J. van Dusselporp, Frankfort N°. 16.
Manheim	H. Sandheuvel, de Waarheidsvriend.
Wesel	P. J. Balk, Vrouw Rebecca.

AMSTERDAM, 4 Mei vertrokken:

Dusseldorp, Neus en Urdingen	C. W. Lenkring, Niederrein N°. 12.
Mainz	W. Keller, Mainz N°. 1.

KEULEN, 3 Mei aangekomen:

Kapt. Wilson	van Amsterdam	met 3211	centenaren.
» Cösen	»	» 5246	»
» Wemmers	» Rotterdam	» 5020	»
» Linkewitz	»	» 5049	»

Rijnhoogte	ARNHEM 3 Mei 1 el 6 dm.
	KEULEN 3 » 5 vt. 11½ »

AANBESTEDINGEN.

Vrijdag, 7 Mei Aan het lokaal van het Prov. Bestuur te Arnhem, ten 12 ure: Het herstellen van de afleidingssluis met schuifdeuren n°. 30, boven de Bezenberger schutsluis, op het Apeldoornsche Kanaal.

— Aan het lokaal van het Prov. Bestuur te Arnhem, ten 12 ure: Het leveren en plaatsen van peilmerksteenen langs de rivieren de Boven-Rhijn, de Waal, de Neder-Rhijn en de Oude-Rhijn in de provincie Gelderland.

Zaturdag, 8 Mei. Ten Raadhuize te Arnhem, ten 12 ure: De levering der benoodigde materialen tot het bouwen van 200 el Bazaltkade-muur, bestaande in: Bazaltzuilen, Deksteenen, Houtwaren en 45,000 Straatsteenen.

Maandag, 10 Mei. Aan het lokaal van het provinciaal bestuur te 's Gravenhage, ten 11½ ure: Het door eene krib aansluiten der Veerplaat aan het Gors van het Biesbosch nabij Dordrecht.

— Op het stadhuis te Rhenen, ten 11 ure: Het bouwen van een huis met annexe schuur, hetwelk dienen zal tot een aldar op te rigten instituut voor jonge heeren.

Dingsdag, 11 Mei. Aan het lokaal van het prov. bestuur te s' Hertogenbosch, ten 12 ure: Het maken van eene aanlegplaats voor stoombooten te Willemstad, met bijbehoorende toeleidingskade, en met de leverantie der daartoe benoodigde materialen.

— In het Heeren logement te Purmerende, ten 12 ure: Het bestraten van een gedeelte van den Neckerweg onder de gemeente Purmerende.

— In het Heerenlogement te Purmerende, ten 12 ure: Het bestraten met Waalsche steen van eenige wegen door de Beemster, ter gezamelijke lengte van ongeveer 13,420 el, en breedte van 3 el.

— In het Gemeentehuis te Melissant, ten 3 ure: Het vergrooten van het schoollokaal met de levering van al de daartoe benoodigde materialen.

— In het logement de Toelast te Alkmaar, ten 11 ure: Het verhoogen en verzwaren der Zeedijken rondom gemelden polder; het maken van eenige Vangdammen en het verlengen en geheel met steen bezetten van den havendam, buiten de Van-Ewijcks-Sluis.

Woensdag, 12 Mei. In het logement de Wildeman, te Oudenbosch, ten 10 ure: 1. Het verrigten van eenige reparatien aan ... rivier de Mark en Dintel, met de leverantie der daartoe benoodigde materialen. 2. Het maken en inhangen van eene nieuwe ebdeur in de inundatie-sluis. 3. Het door middel van uitbaggering verdiepen van eenige in gemelde rivier verzande plaatsen, mitsgaders het graven of baggeren van een geul of kanaal, nabij en binnen de sluisdeuren. 4. Het ruimen, zuiveren en vegen van gemelde rivier.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 3 Mei, in het O. Z. Heeren Logement.

N°. 1. De Boeren-Hofstede *Zoekt de Vrede*, in den Bovenk. Polder, bij Amstelveen, groot b. 51.5210; *f* 29000, *f* 3500, J. G. Schrederhof.

2. Eene dito, mede genaamd *Zoekt de Vrede*, in den Bovenkerker Polder, bij de Hand van Leiden, groot b 48.7160; *f* 24100, *f* 250, J. van Dijk.

3. Eene dito, ook genaamd *Zoekt de Vrede*, in den Bovenkerker Polder, bij Hoeksjau, groot b. 43.9840; *f* 21600, *f* 1200, B. Langerhuizen.

4. Een Huis, met Erf en Tuin, aan den Bovenkerker Weg, over Perceel N°. 2; *f* 260, *f* 60, Denzelfden.

5. Drie Huizen en Erven, Bloemstraat, N°. 2664, 63 en 60; *f* 3775.

6. Een Huis en Erve, achter Perceel N°. 5, in den Timmermansgang, N°. 1; *f* 175, *f* 25.

7. Een dito, naast Perceel N°. 6, N°. 2; *f* 260.

8. Twee Huizen en Erven, over de Perceelen N°. 6 en 7, N°. 3 en 4; *f* 825

(5 tot 8: *f* 5060, *f* 2, B. Keuch.)

9. Een Huis, Tuin en Erve, Prinsengracht, N°. 4299; *f* 5475, *f* 25, Opgehouden.

10. Een dito, naast Perceel N°. 9, N°. 4298; *f* 3450, J. Helt.

11. Een Huis en Erve, Foeliestraat, N°. 84; *f* 2500, *f* 70, J. H. Nieuwenhuijs.

ADVERTENTIEN.

(1891) Op den 1en Mei 1852 overleed te Kalmschoten, de Wel-Eerw. Heer A. VAN DE VONDERVOORT, in den ouderdom van ruim 75 jaren, na voorzien te zijn van de Genademiddelen der H. Kerk.

A. VAN DE VONDERVOORT.
H. VAN DE VONDERVOORT.

Door de Kiezers-Vereeniging:

TE AMSTERDAM,

worden als **CANDIDATEN** voor de *Provinciale Staten*, het Vijfde Kiesdistrict aanbevolen,

J. BROUWER ANCHER.
Jhr. S. DEDEL.

H. CROOCKEWIT, *Voorzitter*.
(1885) R. DANIEL WOLTERBEEK, *Secretaris*.

LUTKIE EN CRANENBURG

te *'s Hertogenbosch*, hebben uitgegeven en verkrijgbaar gesteld:

INLEIDING

TOT EEN

GODVRUCHTIG LEVEN,

DOOR DEN

H. FRANCISCUS DE SALES.

Prins-Bisschop van Geneve.

Nieuwe Nederlandsche Uitgave, vermeerderd met de Gebeden onder de H. Mis, Litanien voor alle dagen der week, H. Kruisweg en Rozekrans. Een nét Boekdeel in 32°, groot 544 pag.

Prijs: gebrocheerd *f* 0.35.

Te Amsterdam	bij	LUTKIE EN CRANENBURG.
» Rotterdam	»	»
» Dordrecht	»	»
» 's Hage	»	P. J. VAN LEEUWEN & ZOON.
» Delft	»	»
» Leyden	»	B. GELIER & COMP.
» Utrecht	»	A. GRUSEELS & COMP.
» Arnhem	»	GRIJSEELS & VISSER.
» Alkmaar	»	ROZENDAEL.
» Haarlem	»	de Wed. RIZZEN. (1874)

(1870) Door J. A. VAN BELLE te Rotterdam, is uitgegeven en alom verkrijgbaar:

KERN DER BIJBELSCHE GESCHIEDENIS. In vragen en antwoorden. Naar het Hoogduitsch van B. OVERBERG. Eerste en Tweede stukje 45 Cents.

Dit werkje, thans compleet, is om zijne volledigheid en bondigheid van stijl eenig in zijn soort, en daarom bijzonder geschikt om in de scholen en bij het christelijk onderwijs met goed gevolg gebezigd te worden; hetwelk reeds door het gebruik van het Eerste stukje (vroeger uitgegeven) sedert lang bewezen is.

Bij den Uitgever dezer Courant alsmede bij de Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch is voorhanden:

L'ESPRIT DE PARTI

ET

L'ESPRIT NATIONAL,

PAR

P. DE DECKER,

Membre de la Chambre des Représentants,
Quatrième Édition.

Bij denzelwen zijn nog verkrijgbaar:

Korte Oefeningen voor de

MAAND MEI,

TER EERE DER H. MAAGD MARIA.

Met 30 Staalplaten,

voor iederen dag der maand, fraaije uitgaaf met roode kaders, in cartonnen bandje.

Prijs 60 Cents, in plaats van *f* 1.40.

LE MONDE CATHOLIQUE à Pie IX. dans l'exil. Recueil de Lettres, Adresses, Discours etc, envoyés au Souverain-Pontife pendant son séjour à Gaëte, 2 vol. in 8°. . . . . . . *f* 2.40

CORRESPONDANCE DE ROME. Recueil des Allocutions, Bulles, Encycliques, Brefs et autres Actes du Saint-Siége Apostolique, Décrets des sacrées congrégations Romaines etc. etc., 1 fort vol. in 8°. *f* 2.50

HISTOIRE de la Révolution de Rome, tableau religieux, politique et militaire des années 1846—1850 en Italie, par ALPH. BALLEYDIER, 2 vol. in 8°. *f* 3 00

HISTOIRE de la Compagnie de Jésus, par J. CRÉTINEAU-JOLY, 3 vol. gr. in 8°. en 2 colonnes *f* 3.75

LE VER RONGEUR des Sociétés modernes, ou le Paganisme dans l'Education, par l'abbé J. GAUME *f* 0.75

RECHERCHES HISTORIQUES sur les Ecoles Littéraires du christianisme, suivies d'observations sur le Ver Rongeur, par l'abbé LANDRIOT . *f* 1.25

LA SCIENCE SOCIALE au point de vue des saints, par M. l'abbé MARTINET, 1r vol. in 8°. edit. de Paris. . . . . . . *f* 2 75

LETTRES et Opuscules inédits du comte JOSEPH DE MAISTRE, precédé d'une notice Biographique par son fils le comte RODOLPHE DE MAISTRE, 2 vol. in 8°. *f* 2 50

EXPLICATION du Catéchisme, par M. MOIRIER, curé de Favières, 3 vol. in 12°. . . . . . *f* 2 75

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUIJSEN, Drukker en Uitgever.